

Yttrande om remiss av Energimarknadsinspektionens rapport med förslag för genomförande av EU-lagstiftning på elmarknadsområdet när det gäller oberoende aggregatorer

Ert dnr: I2021/01065

Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsen Östergötland bedömer att aggregatorer kan fylla en viktig funktion i energiomställningen, men att det är svårt att överblicka konsekvenser av förslaget.

Länsstyrelsen vill lyfta några frågor med koppling till bedömning av konsekvenser och eventuella risker. Länsstyrelsen anser att det i uppdraget till Svenska Kraftnät (s. 79–80) bör beaktas vilka konsekvenser Ei:s förslag kan få ur informations- och cybersäkerhetssynpunkt. Utifrån Länsstyrelsens perspektiv är det svårt att bedöma vilka eventuella konsekvenser förslaget kan få för robustheten i samhällets energiförsörjning i stort, samt hur dessa konsekvenser beaktas i det fortsatta arbetet (Jämför Prop. 2020/21:30 s. 148). Länsstyrelsen menar att berörda myndigheter (främst Svenska Kraftnät och Energimyndigheten) i det fortsatta arbetet kan behöva analysera förslagets konsekvenser för samhällets förmåga att förebygga och hantera störningar och avbrott i elförsörjningen, exempelvis genom Styrel. Utan en närmare analys av förslagets konsekvenser för robusthet och förmåga att hantera avbrott är det svårt för Länsstyrelsen att yttra sig närmare ur ett krisberedskaps- och totalförsvarsperspektiv.

Bakgrund

Synpunkterna gäller Ei:s rapport ”*Oberoende aggregatorer: Förslag till nya regler för att genomföra elmarknadsdirektivet*” (Ei R2021:03). För att säkerställa att aggregatorer deltar på marknaden på ett effektivt sätt och på likvärdiga villkor som andra aktörer på elmarknaden har EU beslutat om vissa gemensamma regler för hur aggregatorer ska kunna agera på elmarknaden. Ei har tidigare lämnat förslag på regler för aggregatorer i rapporten ”Ren energi inom EU – Ett genomförande av fem rättsakter” (Ei R2020:02). I den nya rapporten har Ei fördjupat analysen och kommit fram till andra lagändringar som behövs för att möjliggöra två modeller i ellagen så att aggregatorer tar ekonomiskt ansvar för de obalanser som de orsakar i elsystemet, samtidigt som de är oberoende från andra aktörer på elmarknaden, i enlighet med NordREGs (det nordiska energisamarbetets) förslag.

Ei:s nya förslag öppnar upp för två alternativa modeller att införa en oberoende aggregatrorroll. I båda modellerna förutsätts aggregatorn ta ekonomiskt ansvar för obalanser som de orsakar i

elsystemet, men de skiljer sig åt avseende hur den flexibla resursen mäts. Ena alternativet tillåter flera balansansvariga i samma uttagspunkt och förmodas kräva någon form av undermätning. Det andra alternativet är en form av kompensationsmodell där Svenska kraftnät ska ta fram en beräkningsmetod som utgår från en referensprofil och ett reglerat pris för att justera balanskostnader när den flexibla resursen aktiveras.

Ei lämnar i denna rapport de förslag till lagändringar som behövs för att möjliggöra att dessa två modeller införs i ellagen. Ei föreslår också att Affärsverket svenska kraftnät får ett bemyndigande i lag att ta fram metoden för kompensationsmekanismen och ett uppdrag om hur modellerna ska implementeras på elmarknaderna. Vidare föreslår Ei att Swedac bör ges i uppdrag att utreda vilket krav på mätvärdeskvalitet som är lämpligt i en modell som innebär att mätning behövs i en punkt bakom huvudmätaren.

Synpunkter från Länsstyrelsen Östergötland

Som även framgår av rapporten ökar elektrifieringen och med den följer ett ökat behov av el, inte minst inom transportsektorn och industrin. Samtidigt pågår energiomställningen med en ökande andel variabel förnybar elproduktion. Det finns en potential hos de många små volymer av flexibilitet som, om den läggs samman, kan bidra med nytta i elsystemet och är en av pusselbitarna i energiomställningen. Som enskild elkund kan det krävas mycket för att sälja sin flexibilitet på marknaden. En aggregator skulle i detta fall kunna samla flera flexibla resurser och på så sätt fylla en viktig funktion. Länsstyrelsen anser att det är viktigt med enkel och tydlig information till de enskilda elkunderna då elmarknaden är ett komplext system. Här kommer information från Ei, men också de oberoende aggregatorerna vara viktiga för att nå de aktörer som kan tänka sig att sälja sin flexibilitet. Länsstyrelsen bedömer att aggregatorer kan fylla en viktig funktion, men att det är svårt att överblicka konsekvenser av förslaget.

Länsstyrelsen vill även lyfta några frågor med koppling till bedömning av konsekvenser och eventuella risker.

Länsstyrelsen anser att det i uppdraget till Svenska Kraftnät (s. 79–80) bör beaktas vilka konsekvenser Ei:s förslag kan få ur informations- och cybersäkerhetssynpunkt. Utifrån Länsstyrelsens perspektiv är det svårt att bedöma vilka eventuella konsekvenser förslaget kan få för robustheten i samhällets energiförsörjning i stort, samt hur dessa konsekvenser beaktas i det fortsatta arbetet (Jämför Prop. 2020/21:30 s. 148). Länsstyrelsen menar att berörda myndigheter (främst Svenska Kraftnät och Energimyndigheten) i det fortsatta arbetet kan behöva analysera förslagens konsekvenser för samhällets förmåga att förebygga och hantera störningar och avbrott i elförsörjningen, exempelvis genom Styrel. Utan en närmare analys av förslagens konsekvenser för robusthet och förmåga att hantera avbrott är det svårt för Länsstyrelsen att yttra sig närmare ur ett krisberedskaps- och totalförsvarsperspektiv.

De som medverkat i beslut om remissvar

Beslutet har fattats av länsråd Ann Holmlid med energi- och klimatstrateg Susanne Claesson som föredragande. I handläggningen av ärendet har även krisberedskapshandläggare Erik Stjernlöf från enheten för civil beredskap och räddningstjänst medverkat.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

Regeringskansliet, i.e.remissvar@regeringskansliet.se

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd